

НОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ СКОРОЧЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ ВИКИДІВ В ЄС

[Нульове забруднення](#), [Промислова політика](#)

[Нульове забруднення](#), [Промисловість](#)

29 листопада 2023 року Рада ЄС і Європейський Парламент досягли попередньої політичної угоди щодо перегляду Директиви про промислові викиди (IED) та Регламенту про створення порталу промислових викидів (IEP).

Нові правила мають на меті забезпечити кращий захист здоров'я людей та довкілля шляхом зменшення шкідливих викидів від промислових установок, включаючи інтенсивні тваринницькі ферми. Вони також мають на меті покращити звітність про екологічні дані шляхом оновлення Європейського реєстру викидів і перенесення забруднюючих речовин (E-PRTR) з метою створення більш всеосяжного та інтегрованого порталу промислових викидів.

Директива про промислові викиди

Директива про промислові викиди є основним інструментом ЄС, що регулює питання забруднення викидами від промислових установок. Зараз Директива охоплює близько 50 тис. великих промислових установок та інтенсивних тваринницьких ферм в Європі. Ці установки та ферми зобов'язані працювати відповідно до дозволу, наданого національними органами влади, використовуючи для конкретної діяльності найкращі доступні технології (BAT).

Новий закон охоплюватиме більшу кількість установок, зокрема:

- **Більш масштабні інтенсивні тваринницькі ферми.** Нові правила будуть стосуватися найбільших свиноферм і птахофабрик.
- **Видобуток металів і масштабне виробництво акумуляторів.** Нові правила будуть стосуватися обробки неенергетичних руд, таких як залізо, мідь, золото, нікель і платина, вироблених у промислових масштабах.

Угода вводить поняття **граничних значень екологічної ефективності**, які встановлюються компетентними органами у дозволі на встановлення та експлуатацію установок.

Оновлені правила нададуть більше можливостей лідерам інновацій ЄС, які зможуть тестувати більш екологічні нові технології завдяки більш гнучким дозволам. Новий Інноваційний центр промислової трансформації та викидів (INCITE) допоможе промисловості знайти рішення для контролю забруднення та запровадити трансформаційні технології. Операторам промислових установок потрібно буде розробити **Плани трансформації** для досягнення цілей ЄС щодо нульового забруднення, циркулярної економіки та декарбонізації до 2050 року.

Чинна директива вимагає, щоб держави-члени встановили обов'язкові правила для механізму реєстрації, який дає можливість подавати заявки щодо промислових установок і отримувати дозвіл за умови, що вони відповідають певним вимогам. Нові правила зроблять видачу дозволів більш ефективною і менш обтяжливою процедурою шляхом запровадження зобов'язання для держав-членів створити електронну дозвільну систему (**е-дозвіл**) до 2035 року.

Текст закликає держави-члени встановити **ефективні, пропорційні та стримуючі покарання** для тих, хто порушує заходи, вжиті для виконання директиви. Ці покарання повинні враховувати тяжкість і тривалість порушення, його повторність, а також вплив на людей і довкілля. Вони повинні включати адміністративні штрафи, а за найсерйозніші порушення – штрафи в розмірі не менше 3% від річного обороту оператора в ЄС.

Згідно з новими правилами, держави-члени також повинні будуть забезпечити, щоб люди мали **право вимагати компенсацію**, якщо шкода, заподіяна їхньому здоров'ю, сталася у результаті порушення національних правил, що транспонують директиву.

Регламент про створення порталу промислових викидів

Запропоновано створити новий портал інформації про промислові викиди, який замінить наявний регламент E-PRTR. Портал покращить доступ громадськості до інформації, пов'язаної з промисловими викидами, та сприятиме участі громадськості у прийнятті екологічних рішень. Він включатиме дані про використання води, енергії і ключових сировинних ресурсів відповідними установками для моніторингу прогресу в напрямку циркулярної, ресурсоефективної економіки.

Попередня угода також містить положення щодо узгодження регламенту з Директивою про промислові викиди і Київським протоколом про реєстри скидів і перенесення забруднюючих речовин. Регламент набуде чинності у **2028** році.

Довідково. Європейський реєстр викидів і перенесення забруднюючих речовин (E-PRTR) щорічно оновлюється даними близько 35 тис. промислових об'єктів, що охоплюють 65 видів економічної діяльності. Ці дані включають 91 ключовий забруднювач, в тому числі важкі метали, пестициди, парникові гази і діоксини.

Детальніша інформація:

- [Прес-реліз на сайті Ради ЄС](#)
- [Прес-реліз на сайті Європейської Комісії](#)